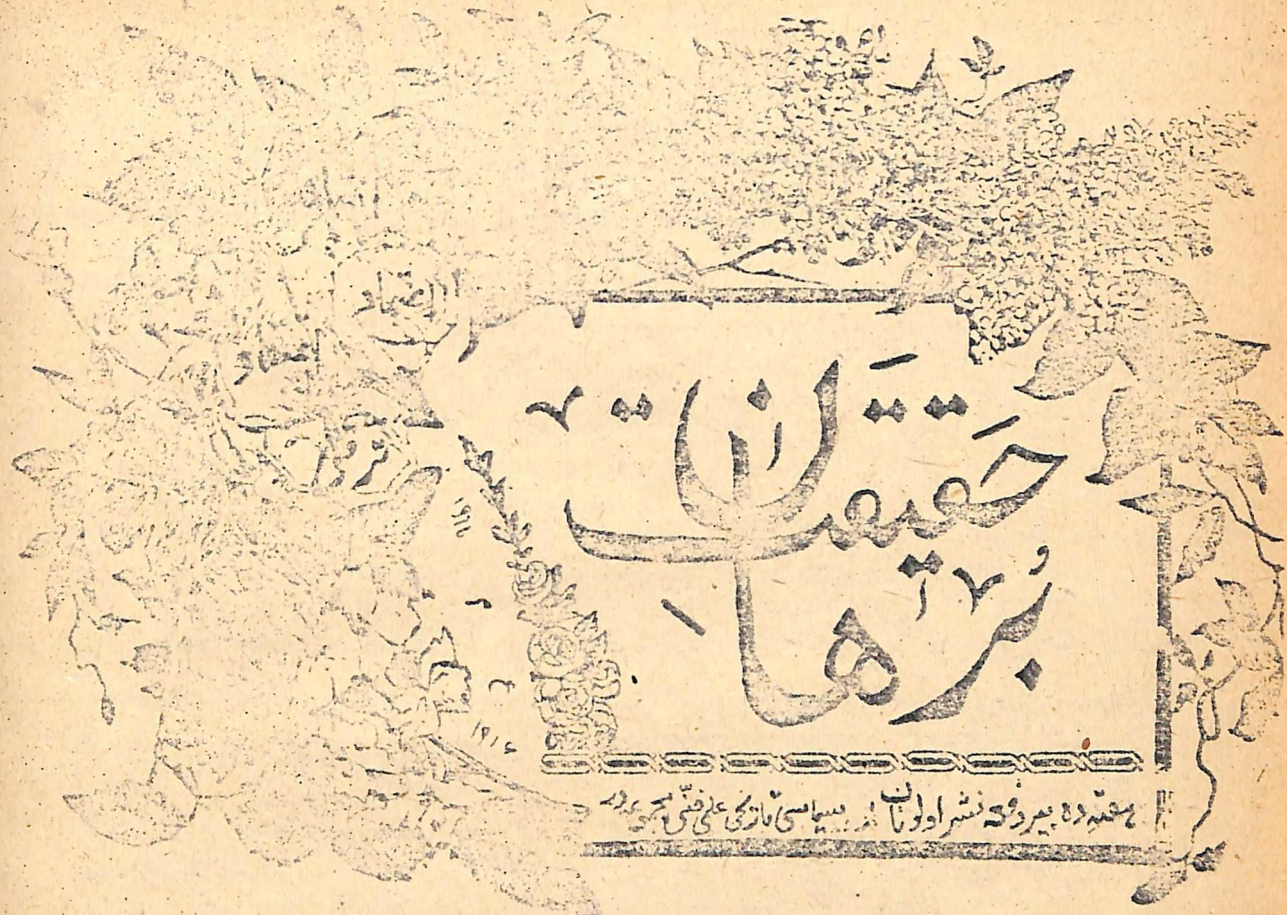

1917 N 3

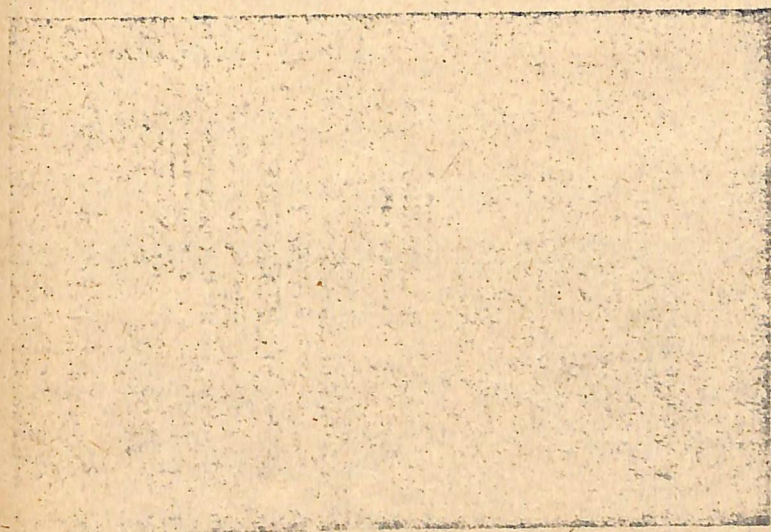

نومره ۸ ۲۷ شعبان ۱۳۳۵ (برنجی سنه) ۵ ایون ۱۹۱۷

№ 8 - Бурханы - Хакигатъ (1-г.изданія) 5 го Юня 1917г.
 قیمتى ۱۵ قپکدر (هر آیده ایگی دفعه نشر اولور) Цѣна 15 коп.

مندرجات

- تشیلاتعنه له یولدهدر ت.ع.
- ادبیاته دائره (ع. محزون)
- تربیه (ج. م. م.)
- یرجه بر قز (طاطمیرامنه)
- قطعه رضیه
- حیات (ج. عاجز)
- آغریلار نه ایله سا کلتیر م. ر.
- طعم سرینست ناهید
- عشق و آغوز باشلاری بریده
- هردن بر بیم جوجه
- آرادقمی؟ امارتمی؟ (م. ع.)

مقدس زیارتگه قدر مزدن، حضرت رسول علیه السلام شفقری شرفی اولان مدینه مسجده

اعلانر

23444

Azerbaijan Milli Kitabxanası

برهان حقیقت آبونه قیمتی

ایروانده و سایر شهرلرده ابللیکی — ۴ سات — ۶ آیفی — ۲ سات. اجنبی مملکتلرده ابللیکی ۸ ساتدر

تک نسخه سی هر یرده ۱۵ قسکدر

مجموعه مدبری و یا خود هیئت تحریریه اعضاسی ایله گوروشمک ایستین ذوات جیمه و بایرام گولرندن باشقه هر گون آخشام ساعت ۴ دن ۸ ۰۵ کیمی شربت کویچه سنده ۹ نمره لی ایوه تشریف گتوره بیلرلر.

مسلکمه موافق ادبی، تاریخی علمی، فنی، مقاله قبول اولتور. درج اولماق ایچون کوندریلن مقالدر کاغذک بریو-زینده آیدین و جلی خط ایله یازیلمالیدر مارقاسز مکتوبلر آلتما یوب امضاسز کاغذلر درج اولنماجاقدیر. مراجعت ایچون آدریس

Эривань Шаріатская № 9 Мирза Али Рагимову

تشکیلاتمز نه یولده در؟ کوی لرزده تشکیلات وارمی؟

شو سواله فقازک هر بر نقطه سندن «نوت بر چوق کویلرمزد یابلش و قالانلرینده دخی ییللور» جوابی آلاجاغه امین اولدینم کبی یل لکز ایروان غوبرنیه سی کوی لرزده هیچ برطو. رلو تشکیلات اولمادیغنی دخی بن کمال جر-ت ایله دیوب و اثبات ایده ییله جکمه امینم حریتک برنجی یوم سعادتندن تا به حال بر چوق ایروان کوی لرندن وقوع بولان قانونا-جمعلری ایشیده نلر بویرلرده نه اینکه تشکیلات یوقلغنی بلکه اولارک قیدلرینه قالان ییله اولما-دیغنی یقین ایدر. چمن کند، داشلو، تایتان، سا-بوچی، آرامس قمرلی، قارغابازارو باشقه بر چوق کوی لرده وقوع بولان مصادمه لر و بر چوق بو قبیل ایشل تشکیلات اولمادیغندان عمله کلدیگنی شهرده قودی بر وکیل نق نامی آلماق اوستنده بویوک اختلافلر چقاران و کندیلرینی

یوزده چکمک ایستین آغالار ییلدونلر گرت کوی لرده تشکیلات یابماق فقط شهرمزده آز چوق تشکیلات نه اولدیغنی ییلن و اونی یابماغه قادر اولان اشخاصک وظیفه لری اولدیغنی معلومدر، آنجاق تاسفلر که همین کوی تشکیلاتی یابماق عوضنده شهرده بر چوق فر-قهلر تشکیل ایدوب یکدیگرک ضدیه قاتلشقی و بحث اوجوندان فرقه تشویقات و تبلیغات یابمقله فرقه نه اولدیغنی و نه مسلکله خدمت ایده-جکنی ابدایله دوشورنوینلردن عضولر یازوب طرفدار آرتماق کیسی فعالیتلرده (؟) بولنما-لری داها اهمیتلی ایشل صراسنه کچمشدر. بو فرقه لرک تورنهلری و میدانه چقمارلی ایسه سیچکیلرده انتخاب اولونما یوب شخصیتلرینی تحقیر اولنموش عد ایدنلرک ایش باشنه کچمک آرزو-سنده بولونمالرندن عمله گمشدر. ایلاک دفعه هیئت اجراییه سچکی سنده سیچیلیمینلر، (ارشاد) فرقه سی تشکیل ایتدیله، (ارشاد) انتخاباننده گیر-

یده قالانار (مدافعه مظلومان) یاراتدیلر (مدافعه
مظلومان) دن محروم اولانار (یگی فرقه) و
(اتحاد) دوزلتکه موفق اولدیلر، ایکی آخر-
نجی فرقه لردن محروم اولانلر دخی گله جگده
نه قدر متعدد فرقه لر تشکیل ایده جکلرینی کم ییلر؟
یگی فرقه نك مرامنامه سنده کی آخرنجی ما-
ده نك (شریعتدن چماغه امکان ویریلیمه جک)
سوزلری ظاهراً نه قدر مبهم ایسه ده باطنا یعنی
فرقه عضولر نك بیاناته گوره بر (ترور) مسلکته
خدمت ایده جکنی گوستریردیکی بو گونلرده
فرقه عضولر نك فعالیتلردن آکلاشیلدی.
برنفر بی چاره نه طور اولور ایسه حالت مسئله ده
یگی فرقه عضولرینه دوچار اولور. عضولر گ
حمال چاغراق بی چاره نك بو تونه ایپ سالا-
راق حمالک دالنه ویروب چارسو بازاری دول-
ندرماق و اوتی رسوا ایتک کبی حرکتلری فرقه
مرامنامه سناک همان مبهم ماده سنك نه وجه ایله اجرا
اولناجاغنی آکلا تدردی. همان فرقه نك ۱۹ مایسه
واقع اولان رسم کشادنده (?) محترم خلیل بك
قاسبکوف جناباری فرقه نك بویله نالایق حر-
کتلرینه اعتراض و بوتون بوتونه جوابدن عاجز
قالان فرقه اداره سی اعضاسنه بویله حرکتک بر
چوق اختلاف چقاره بیله جکنه باعث اولاجا-
غنی بیان ایتدیلر.
شهرمزده آز چوق معلومات صاحب لری کوی
لرمزگ حاله قالماق و اوارالده تشکیلات
باپماق چاره لرینی دوشونمک عوضنده هله فر-

قهار ایله مشغول دیرلر، فرقه لرده اولمایوب آنجا
ینه ده ایش باشنه کچمک آرزوسنده اولان بعضی
آغالارک دخی اللری بوش د گلدیر اولیردنده
بعضی لری فرقه دوزه تنمک نیتنده بعضی لری
فعله نمایندوسی اولماق فکرنده بعضی لری ده داها
الله ییلر نه فکرنده درلر.

فعله نماینده لهنه انتخاب اولناراق هیئت اجراییه
کچمک ایسته یین حمید علیوف و اسفندیار بك
سلطانوفک شورا زاننده (ال به یاقا) اولوب
سو کوشوب ووروشمالرینی و محمد آخوندوفک
دخی همان مجلسده سویلیدیکی نالایق سو-
زارینی ایشیدنلر نه اینکه غویرنیا کویلرنده بلکه
شهرک اوزینده دخی لازمی تشکیلات اولما-
دیغنه حکم ایده ییلر.

ایشته شهر و کوی تشکیلاتی!

شهرده انتخاب اولنموش مسلمان قومیتنه سی
پارمه زلقدان هیچ بر اقداماتده بولونا بیله یور
پاره یزقسولفی اطرافه دخی نماینده لر گوندرد-
مک و تشکیلات باپدرماق آمالنی پوچلا یور.
بن ایسه یوزیمی ایروان جماعتنه دوتوب دیورم
قارداشلار! قومیتنه یاره لازمدر. پارمه ز هیچ
برایش گوره بیله جک: پاره توپلاماق ویر-
مک و بو ایشده جالشماق هر سناک وظیفه سیدر.
کوی لرمزده تشکیلات و شهرمزده اصلاحات
لازمدر.

یروان ۲۰ مئی ۱۹۱۷

ادبیاتہ دائرہ

(کچھ نمبروں میں مامد)

مجاز تخیلی

فکری حقیقی شکرانہ دانا مہ و اثر ایلیچی
بر صورتہ مرض ایست مجاز تخیلی در

مجاز تخیلی ۱۲ قسمدر

- ۱ - استعارہ
- ۲ - استعارہ تخیلیہ
- ۳ - تشبیہ
- ۴ - مجاز مرسل
- ۵ - تعریض و کنیہ
- ۶ - توریق و تلمیح
- ۷ - تضاد و سبک
- ۸ - ادب و ملامت
- ۹ - تشخیص و اطلاق
- ۱۰ - مفاکہ

استعارہ

بر صورت حقیقی مستعمل باشقہ ہسان سوزہ باشقہ
بر مسمی و مسمیہ استعارہ دیلو معنایک موافقتی
و حی و غیرہ عملہ کنن بر مشابہت ایہ او اور

مثال:

مخزون و غم (مخزون) مخزون است ایستہ بی خود
حزن و راقہ دورسون طعن و قبیہ یا خود
روندہ آنازو دینن نازگہ بسن بہ مقصودہ ؟
مشہبت ملاحتی ایستہ ایسن کلمہ اسہ مصدر
سبب و سبب اوور

استعارہ تخیلیہ

بر صورت ایہ ایکی فکری آکلاماق استعارہ تخیلیہ در
مجاز مرسل

بہ آریہ گریخی عکس عکس

شیخ غالب

تشبیہ

موافق اولی و مشابہت مستعمل جتجہ بری برلیٹ
اصح اولیہ و مشابہت مستعمل سبب اولیاق

ایکی فکرگ بیانی تشبیہدر

مثال:

« ... آرزمان ایچرہ جوق ایش ایتمندی
سایہ سی اولموش اییدی عالمگیر
شمس عصر ایدی عصرندہ شمسک
ظلمی مہمود اولور زمانی قنیر
مثال این کمال
شبیہہ بلک اعتقالی و دقتی اولیاق لازمدر و الامحر
رنگ گندیسی یلہ بلکمیزین تافر ییدا ایلمجک
مناسبتلک میدانہ جقار

مثلا بر محور ایستہ یکی خالندہ اندہ کی قلمی
نیزہ بہ آہ، قلنجہ، بلبلہ، رفہ آزدہایہ و حتی
بر مکلف شخصہ تشبیہ ایہہ یلدر، آسحاق قلم
ایسہ بوقندر شیک عاموسہ بگریمز، زور و
توج ایلمندہ بگرہ دیلنیزہ، کندیر نازک بال
نجی سٹک تقلیدی گی گولونج بر شی میدانہ
جقار

مجاز مرسل

معنای حقیقی ایلہ معنای مجازی آراستہ وجودی
لازم اولان مناسبت مشابہت، مجاز مرسلدر
مجاز مرسلگ باشلیجہ سی بشور

۱ - جزئیات کلیتدر، کہ جزئیات آذینی کلمہ
یا خود کلک آذینی جزئہ و یومکنن عبارتدر

مثال:

اویاندر چشم جانی خواب غفلندن سحر خیز اول
چمن لیلالریلہ مسخدم ذکر ایلہ مولایی
بو یلتمہ چمن افقندن مقصد آعاجلی، کلی بیچکلی
سوی بر بریدر کہ چمن اولندن بر جزودر، بو
خالندہ (چمن) کلمہ سی کلی جزو ایلہ آیلندہ اولمغہ
مثال اولموش اولور

۲ - حالت محبتدرد که نحالی ذکر ایله محلی و یا خود محلی ذکر ایله حالی اراده ایتمکدر.

مثال:

گاه اولور غربت وطن گاهی وطن غریبتیر

حامی به

۳ - سیت سیتدرد که سیتی ذکر ایتمکدر. مسی و یا مسی ذکر ایتمکدر.

مثال:

« فلان کس قلم ایله تمیش ایدر »

۴ - عمومیت خصوصیدر. که عمومه موضوع بر کلمه سیتی مخصوصه عاید بر افضلی عمومه استعمال ایتمکدر.

مثال:

« یارب ندر بوکشکش درد احتیاج

انسانک احتیاجی که بر لقمه ناهدر »

۵ - لازمت ملزومیتدرد که یا لکن لازمی ذکر ایتمکدر ملزومی اراده ایتمکدر.

مثال:

سن اول کریم کرم کتره سخندانسن

که عقل کلی آچار صحن مجلسنده دهن

عارف به

تعویض و کنایه

تعریض ایکی نوعدر

۱ - برسی بر آدمک سوزنه و یا ایشنه تعریض ایتمکدر. بوکا اعتراض دیلور.

مثال:

« سنک (عالم سکوت) عنوانلی مظلومه ک بریم

ایچون سرمشق انجاد اولناحق شیدر. لکس

(لیک) کنی (چون) کبی توده استعمال

ایتمکدر سوزاری شعردنه ایچون استعمال ایتمهلی »

۲ - سوزنه و ایشه طوغریدن طوغری به تصریح ایدر.

بلا واسطه و تملیحا دخل و تعریض ایتمکدر.

مثال:

بولاشندن اوزون بر مفارقتده هیچ بر مکتوب

آمایان دیگر بولداشک « عزیزم! توت یانکز.

ده زیاده ساجه معجوبم. چونکه احسان بووردیگن

مکتوبلرک هیچ برسه جواب عرض ایدهمدم. »

بازمی کنی. (ایتمدی) ع. محزون

تویبیه

(کسین نمرودن مابعد)

کچن نمروده. اوشاغک بالتاری بره ستمه سو- یاهدیگمز کی شمشیدم اوشاغک فضلره عوفق و تریبه شقه نظرنجه نه طور اولماش سوله ملی بز.

اوشاغک بدنی بل ظریف و لطف اولدیغی ایچون

اوننگ آت لباسی (تویکی وزیر جامه سی) جودیدینی

سورتن پارچه دن اولمایوب بوشاق پارچه دن اولمیدیر.

اوشاغک ایستر آت ایستر اوست بالتاری دار

و بدن حرکتنه مانع اولماق بره طورده اولمایوب

رعکس گن و هر طورلو حرکته امکان ویردجاس

خالده اولالیدر و بالتارک قوللاری دخی گمن و

آجق (دوگمه سز) اولماقی. اوشاغک بوتون آت و

اوست لباسی آغ (بیاض) پارچه دن اورو سا کاهیا

منفعلیدر. چونکه آغ پارچه چیرکله سی یوزیلیدر.

بر اونا چنده اوشاغک بالتاری تیز ده گیشوب یقاد

تر (بو بولور) بیتارک چیرکلی و تاتمین اسلارک

بدنارنده عمله کلمه سی معلومدر. هایلله اوشاغک

بالتاری و بدنی چیرکلی اوورسا بر جوق بیلسر

عمله گایوب اونی ناراحت ایدر و آلازده همسین

ناراحتلی آخلاقدان ظن ایندوب امیزدملک مسه ویر-

ملک ایله سات ایتمک چالشار. مسلمانن آراسته

همیشه چیرگو یعنی چیرگی و چیرکلیگی گنج

یلیدردن پارچه لردن بالتار تکدیرمک عادی واردر.

همیشه پارچه نگ بوزمه تولیبره و تند رنگلرینی

آخاریرار که کچ چیرکلسون، دیمله لیکه گچ چیر

گه ان لباس گیلدیگی خالده بدنده چیرکلی اولور

بو ایسه نه اینکی اوشاغک لکده بو بوکلرک دخی

سلامتی ایچون ضرر ایدر.

بالتارک همیشه چیرکی تر یلیدرن پارچه دن نیکمه

سی مقبولدر، چونکه تتریز یقانار (بو بولار) و بدن

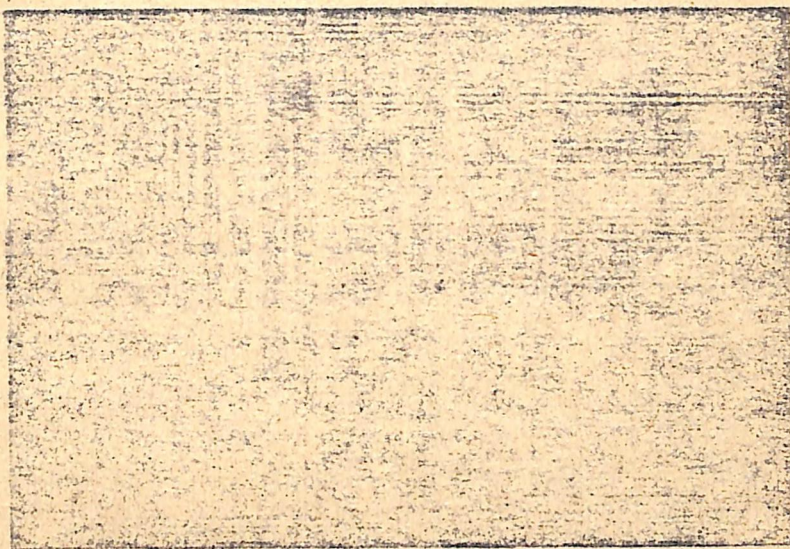
دخی چیرکلی قالمق خطرندن آسوده اولار.

آه شو بدبخت قز قزفه نه ایچون بو قدر مکره؟
بو حال محزونانه سب نه؟
توت دو کونته (طوبه) اون کون قالدی . . .
سوددیگی، کندینی سی یتیم و معشتی خدمت
ایتمکله اداره ایدن بر دلقانلیه کیتش . . .
اوطه نفریشانی وسایر لوازمانی بعضی ارباب حمت
و مرحمت ظرفلردن اعانه صورتله اکمال ایلمش
ایسهده کلین کیدهجکی زمان (یتیمخونه) گیم
جک باتاری بوق ایسی اوشاققدان بری کور
دیگی کیلنر کیبی تلی بوللی و مزین لباس
کیمک ایستوره؛ لکن تدارکی مشکلی بو سیدن
بی چاره بر نا امیدک حالده کوز باشی تو کمکن
باشقه بر چاره بولماوردی. بو صیراده قابو آجلدی
اختیار و خدمتی لایمنده اولان بر قادین قولتو
غلنه بر بوغچه اوطه نه کبردی. یتیمه بی کوز او
چی سوزهرک دیدی:
- خانم افندیگ سزه و والنده گزده سلامتی
تلیع ایدرم و سزگ ایچون همین بوغچهده کی
لباسی کوندردی. لکن بیجمی تبدیل ایلمک لازم
خرج مصارقه صرف اولماق ایچون بو یاره بی دخی
سزه ویرمکی امر ایندی.
بی چاره قز بو لطف نا کایدن فوق الحد مسرور
اوندی. بر چوق تشکرلردن صگره بوغچه بی وایت
رهبی آراق اختیار قادینی یوله سالدی. بوغچهدن
یگرمی سه اول بوبوک والده لومز طرفدن قوللا
یلان آغ ایکنن معمول قدیمی بردت لباسی
چقاروب دوشوندی و بو لباسگ نه بولده قابل
اصلاح اولاجاغنی ملاحظه ایدیوره.
ایشته درحال البسه بی حسن طبیعته کوره اصلاح
ایتمک باشلادی. السهنگ اوک جهتده کی بر طاقم
آراق و بی لزوم حاشه لری سو کوب آندی. اونی
بر ما کینه اشامی کی طاعتدی. کویا که ایندیجه
بازاردن آلمش بر قاج طوب حریر قماشه مالک
بولیوردی. فی الحقیقه کیلنلکه مخصوص بردست
لباسه کفایت ایدیوردی. دیکیشلرک سو کولمه سنن
حاصل اولان ایگنه تشیکلری بر آز حاشی صیقلدی
زیرا بولری اونی ایلهده ازاله ایدهدی. بر آز
ملاحظه دن صگره نهنه خطابا دیدی که بوده
اهمیتزدر! شمدی البسهنگ همان هر جتنی صاری

یتیمه بر قز

یواللی
لب معوم، دوشونور!
کویا که خراب خانه سنگ بخرسته دایانمش عمان
اوسموی کوزریشی سبور،
اعلور.

توت دو کونته (طوبه) اون کون قالدی . . .
سوددیگی، کندینی سی یتیم و معشتی خدمت
ایتمکله اداره ایدن بر دلقانلیه کیتش . . .
اوطه نفریشانی وسایر لوازمانی بعضی ارباب حمت
و مرحمت ظرفلردن اعانه صورتله اکمال ایلمش
ایسهده کلین کیدهجکی زمان (یتیمخونه) گیم
جک باتاری بوق ایسی اوشاققدان بری کور
دیگی کیلنر کیبی تلی بوللی و مزین لباس
کیمک ایستوره؛ لکن تدارکی مشکلی بو سیدن
بی چاره بر نا امیدک حالده کوز باشی تو کمکن
باشقه بر چاره بولماوردی. بو صیراده قابو آجلدی
اختیار و خدمتی لایمنده اولان بر قادین قولتو
غلنه بر بوغچه اوطه نه کبردی. یتیمه بی کوز او
چی سوزهرک دیدی:
- خانم افندیگ سزه و والنده گزده سلامتی
تلیع ایدرم و سزگ ایچون همین بوغچهده کی
لباسی کوندردی. لکن بیجمی تبدیل ایلمک لازم
خرج مصارقه صرف اولماق ایچون بو یاره بی دخی
سزه ویرمکی امر ایندی.
بی چاره قز بو لطف نا کایدن فوق الحد مسرور
اوندی. بر چوق تشکرلردن صگره بوغچه بی وایت
رهبی آراق اختیار قادینی یوله سالدی. بوغچهدن
یگرمی سه اول بوبوک والده لومز طرفدن قوللا
یلان آغ ایکنن معمول قدیمی بردت لباسی
چقاروب دوشوندی و بو لباسگ نه بولده قابل
اصلاح اولاجاغنی ملاحظه ایدیوره.
ایشته درحال البسه بی حسن طبیعته کوره اصلاح
ایتمک باشلادی. السهنگ اوک جهتده کی بر طاقم
آراق و بی لزوم حاشه لری سو کوب آندی. اونی
بر ما کینه اشامی کی طاعتدی. کویا که ایندیجه
بازاردن آلمش بر قاج طوب حریر قماشه مالک
بولیوردی. فی الحقیقه کیلنلکه مخصوص بردست
لباسه کفایت ایدیوردی. دیکیشلرک سو کولمه سنن
حاصل اولان ایگنه تشیکلری بر آز حاشی صیقلدی
زیرا بولری اونی ایلهده ازاله ایدهدی. بر آز
ملاحظه دن صگره نهنه خطابا دیدی که بوده
اهمیتزدر! شمدی البسهنگ همان هر جتنی صاری

مقدس زیارتگاه لر مزدن ، حضرت رسول علیه السلام
مقبر شریفی اولان مدینه مسجدی

محرومة شیره امینسینه خانمک «تربیه اطفاله عائد اوج
حکایه» نام اثر لری ایچون شاعره رمزیه خانم طرفندن
انشاد ایلمیش بیتلر.

ای صاحبه دانش عرفان فضیلت

بر موهبه در ناتیکا حمدن بو طبیعت

آنجا قی بوقدر اولسا اولور رتبه عرفان

بوق حد کمال کده سنک طوغروسی پایان

ایتدک ینه بو نو اثر گه بری احیا

همشیره جگم درد الم گورمه سن اصلا

هر قسمی برر گوهر ییکنا کیی پارلاق

هر فصلنه انوزج حکمت دینهم الیق

آغلاندی بر آزر چه بزنی «خوف ملات»

گولدوردی فقط صکرده کی «قسم نکوت»

تربیه اطفاله گوزهل بر (موزل) اولدی

تیشیر ایدرم بو اثر گ بی بدل اولدی

قلا ب ایلله ایشلملیم. او وقت بو دیشکلردن اثر
قالماز.

بو فکری و الهه سی ده ترویج ایتدی. وقت مساعد
دگی ایسه ده غیرتله هوسله بوده ممکن در. قز قرار-
ینی در حال اجرایه شتابان اولدی. السنک قباق و
آرقه چیتلرینه غایت ظریف برر سنیل دمتلرینی او-
نیزک التریله ترسیم ایتدی باقا و قول کیی مهم
قسملرینی دخی گن دمتلری ایلله ترزین اینسکه با-
تلادی.

ذاتاً بیچلمه سنه صرف ایدیلن غیرت و مهارت نتیجه-
سی ایسکه السنه قز جترک اندام دلاراسنی مشفق
بر صورتده عرض و اراانه ایلدی.

هرور مودیتلرک یله مظهر تقدیر و تحسینی
اولاجاق بر صورتده بادیفی بیچلمه ایسنی گیمش،
سمای گوزلرینی اوکا عطف ایتیش برر طور
مسروزانه ایلله کوشده او طور یور.

سعی و غیرتی، مهارت و باقی، هنر و استعدادی.
بو صاحب عاطفتک مائر رافت و شفقتی کیی بو بوک
و عالی بر قوتدر.

(قاطمه راسمه)

چهار خیا نت

عذابی نار دوزخک، جفاسی، جوری، ذلتک
مثال محنتی دگل بشرده کی خیانتک!

یوز ارسلانه راست گنه سلاحز بر نه کیشی
اولا اسیر رحسز عدویه بر نفر کیشی
کورک جزاسنه گیده ابدله مختصر کیشی؛
دیری بر آدمک اگر سته کسهل نه تنک
مثال محنتی دگل بشرده کی خیانتک

ذکی بر اهل دل اگر مصاحب اوله جاهله،
دگرده باته بر گمی بعید اولسا ساحله،
کوکل تنفر ایلهن دینلره مقابله -

قبول ایلمک قولای،،، عمومی بو فلاکتک
مثال محنتی دگل بشرده کی خیانتک

گوجیه جیریه بری کوسه اوز برادرک؛
آنا علاجز آتا دگرده طفل اسفرگ
عدو بر ارشدک اگر ایدرسه خوار مادرک
خلاصه هر عذاب اولا که سویلم نهایتک
شیه زحمتی دگل بشرده کی خیانتک

ج. عاجز

آغریلر نه ایله ساکت لیر

(طبی معلومات)

بدنورک بر صوی اذیت ایلدیگی (آغریدهی)
زمان بز دیشلرمری قیجیور (دیشلری بری برسی)

اوزریه برک ناسماق (عضولمزدن برسی بر شیه
برک تووندوانده و آغریدهی بر هسن عضوی اذیت
ایله برک برک صقیور، ایضا الیمزه، بارماقلمیره، بر
ذیت چاقمه فی انه و آغری بر دصوایوززه آجمش زمانلرده
آغریان دیشلرمری ذلتکله چمبر بریکمز زمان اذیتک
شدنمن اوزرته او تور دیشلر صندلیهیی (کورسی) برک
برلده تاراق همان اذیته منحل اه لاق ددالاجنی اوده و شنیور ایلده.
آجقلا دیشلر و عضولمز حالد، او وقتله غضبدن
کوزلرمر فرار بر بدسر تور دیر او زمان نه ایدیورز؟
المرزی بو اراق یوز و قمری برک قیصیور، غصه و
محبت یوز ویردهیی وقت دخی المرزی آوشد بر لراق
یونی بر چاره تسکین حساب اینیرز

یاده کیمجک اوراق زمانلرین بری بر یو ایشلره و
حرکتلره عادت اینمش و زمین حرکتلر برده گندیمن بیله
دوشه کسریلر طریور ایملرک جلی بر خاصیت میزاس
کچمش اولدی بیله طن اوللار.
آغریلرک شهور طیطرس (ویلیام فیتسینزه رالد)
همین حرکتلرک طب نقطه نقطه دخی نافع و الویرشلی
بر شی اولدیقی ایاته بو اوراق بر چوق تجربهلر واسطه
سی ایله همین حرکتلرک اسات بدنده وجوده گلن
اذیتلری یوز اولدند بر دیشی و مصدا دخی بوتون بوتونه
همان اذیتلری سات اذیتلری ایله چاشیره.

یدی سه اولجه دو قور (ویلیام) اساتک بورون، آغز،
دیل و بوغازده بر چوق نقطه اولدیقی و همان
نقطهلر اوزریدن باراق و یا بر شی ایله باسلیر ایسه
انسان بی هوش اولراق هیچ بر شی حس ایله بیلمه
جانکی کشف ایتدی و همان زماندن دخی تشریحات بد
نه وقتده انسانی بی هوش ایله جک دوالر [تاقانین]
عرضده همین نقطهلردن استفاده ایتمه بکلا یوب لازمی
نتیجهلر بولدی.

(دوقور ویلیام) اساتک بدنی اوج حصده تقسیم اینیر
و هر حصده وجوده گلن آغریلر اون بارماقن برسی
یعنی همان حصه ایله علاقه دار اولان بارماق اوج دقیقه
مدتده برک صقیق واسطهیی ایله سات اولماغی
اثبات ایدیر.

دوقور (ویلیام) ک همین تجربهلر واسطهیی ایله کشف
ایندیکی شی دیش چکد برک و دیشلرک ایچاریتی دولد
ورماق زمانی اذیتک بوتون بوتونه حس ایدیمه منته بو.
بوک خدمت ایدیر.

مضا بدنده ظهروه گلن و بر چوق اذیت و زحمتلر تو-
رهدن شیشار (شیشک) دخی دو قور (ویلیام) ک
کشف ایتدیکی نقطهلری صقماق واسطهیی ایله یازیلیر
اولجه دو قورک شو کشفیاتی بر چوق ریشخندلر و سخره
لره باعث اولدی ایسه صوکه تجربهلر واسطهیی ایله

حقیقت اولدنی میدانه چندی آمیزداده (وهزین)
 شرنده ایون آنده هر ایل طیبیلر اجتماعی واقع
 اولورده همین اجتماعه بر نر خسته عورت آنتیر
 برلره عورتک خسته لنی اوج آئی اولجه بوئونده
 عمله گلمش و بی چاره بی بک ایچمک و پاتماقدن
 فویان بر شیشکدن عبارت ایش همین اوج آئی
 خسته لنی مدتده بر چوق طیبیلره مراجعت ایش
 ایسه نتیجه سز قالمشدر. طیبیلردن بر چوقی همان
 شیشک کیسه سی تکلیف ایدرک دها دیکر
 بر چاره اولمادی بی تکرار اولمه مثلر. عورتک
 اقوامی ایسه بوئا راضی اولمایوب آخرنجی سر
 چاره حساب ایدرک عورتی (وهزین) شپرتله
 واقع اولان طیبیلر اجتماعه گتوروب چاره ایسته
 مثلر بی چاره عورت ایکی گون اشکه همسان
 بوئونده کی شیشک آرتماق و بوئومف عیجه بو
 غازی دخی دوولاراق هیچ بر شی بامیوب حتی
 بر قطره شو یله ایجه مشدی.
 طیبیلردن بر چوقی خسته باقدندن سکره به
 همین شیشک کیسه کندن باشه بر چاره سی اوج
 لمادی بی سولیدیلر. دووقونر (ویلیام) له یولداشارندن
 (سترن) آدلی بر دووقونر دخی همین اجتماعه
 اولدنی ایچون خسته باقدندن سکره دووقونر
 (ویلیام) له کشف ایدگی واسطه ایله عورته معالجه
 اشکی تکلیف ایدی. بو تکلیف اکثر تله قیسول
 اولونسی عورتی بر صدالبه اوزرتده اگلسدبروب
 هر ایکی اللرینگ بلش بارماقلریک ایکنجی بوکو
 کتری صیغاه باشلادیلر. ایکی اوج دقیقه کجه
 مشدی عورتک اوزرتده آیلردن بری مشاهده اوج
 اتان اذیت و زحمت قریشقاری یواش یواش آچیلما
 غه باشلادی، بر دقیقه سکره کمال آسوده لک ایله
 باریم استکان قسیر سوا ایچمک موقی اولدنی بر
 ساعت قدر همین معالجه دوام ایدی و بو مدتده
 عورت دورت استکان قسری سو بر استکان دخی
 سود ایچدی. سکره همان بارماقلره آرتندن معمول
 صقیل جن جاملر آقدیلر. عورت راحت اولاراق
 اوج اوزرتده صقیل جن عورت بوون
 بوئومف صحت ایدنی و شیشک دخی رفع اوج
 لمادی سر ایدی.
 طیبیلر همین کشف ایچمک مهم و نافع اولمادی

دوشونه رک حال حاضرده بر چوقی تحریهلر ایله
 مشغولدرلر.
 گله جکه بو مفته و آمان علاجک هر برده
 استعمال اولماجانی کولتیر.

نظم سر بست

قیش کیجه سی

بر قسرسز کیجه: هر برده سکوت. ظلمت ...
 بر فراتلق کیجه ... بلندزلر هب
 سانکه از هزار ذهب
 بالگر اسرار لیلی بو سکوتلری دیگر کیدر;
 و کیر،
 و آلیس قارشیمه بر شعر حقیقله مریدار منکر، محزون!
 عصبی،
 و مریض
 بر حیانتک شعری نیمه سبک ...
 و سگ
 عجبا هانک افقرده قیلمش. اولموش.
 کیجه رضا محزون
 سنگ انانگی دیگلدده بو بو کلک بولورم ...
 سنگ افغانکی بن هر کجه دیگلد، دیگلد.
 بعضی آغلار و کولر ده ایگلد، ایگلد
 دوروزم ...
 ای قارالتق، ای شب
 بی هب
 سنگ افغان سه قامکی دیگلدده معذب، منکر اولورام
 آ
 او زمان ... آه او زمان سن بلسه کما ...
 بر قلیا
 بو بوو کلک ایله ازلمش سدو صارام.

و باریم
بر دعا قلبک اوستده گورکن .. ای ماه
سن افتدن ناگیاه
یوگه لیرسک .. او زمان
او زمان .. آه او زمان ..
او زمان خسته عصیان اولورام! ..

*
*

ای قمر بن سکا همیره یاسم دیهم.
سکا بن ایگیهم.
سکا بن آغلاهم .. لکن آه!
ای سکوت و ریاچ ...
ای سکوتده اهن ققخه صاف ارواح ...
واه!

چون بن بویه
حسیم سوله؟! ..
نه ایچون بن بویه
هپ اونک یاد خیالنه قارا کلقوره، یلسدیزلره
یاوارمادهم?!

خسته، شفقت زدهم?
یلمیورسن بونی سن، ای قمر لال لال!
یلمیورسن بونی، ای ظلمت، سن
یلمیورسن نه بن
بویه خویلا زدهم?!

یلمیورسن بونی ای باد شاه، ای روزگار!
ای اسرار
ساده سن یلمده سن ظن ایدهرم! ..

*
*

شمدی ظلمت لرگ اوستونده قطلردن اسمن بوزلو
سوغوقلر اسیور
شمدی آی سیسله نیور، سیسله نیور، سیسله نیور ..
شمدی یلدیز لر اوزاقارنده برر گیزی امل
کی مهم مهم

بارلیورار
سن گ
ده برابر گیجهنگ روحی اذن ظلمت مغمومده
ازیلوب حشر اولالم.
سن گ
ده برابر ابدیلرک اعماقده
روح سوداله قاریشمر قلام.

تحسین ناهید

عشق و گوز یا شلوری

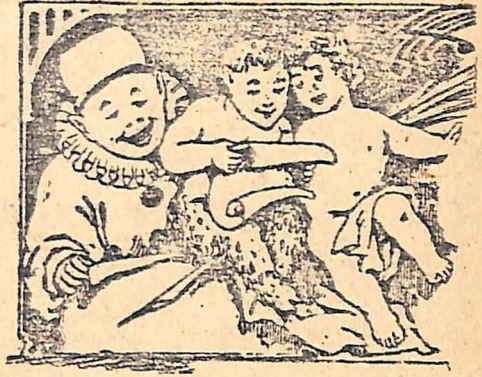
شیمدی سنسز

شیمدی سنسز محیط زارنده —
عمرمگ گیزلیدر نکات الم .
عشقک روح یقراارنده —
متموج ترنمات عدم ،

سیو کلم چونکه آه سن یوقسک
شمدی هر شی یتیم پر افغان ،
سنده باق سنده بر خیال اولدک
اوجاراق سینه غرامدن

شیمدی سنسز تحسیناتمه ،
شمدی سنسز بوتون حیاتمه ،
« گولمه یین بر لب مرارت وار . »
آه روحده بر درین فریاد ،
حسن فکرده منکسر بریاد ،
ینه قلبده هپ محبت وار!

— پر یده —

لقتك لغتی

تازه - [یگی] حمالک دالنه برنفری میندروب کوچه و بازاری دولاندروب حرمتلندرمک.

تحفه - حریت مناسبتی ایله حریتپرست ارمنی سالداتلری طرفلرندن هر کون برچوق ایروان مسلمانلرینه وورولان کوتهک

تیاترو - آروادلر ایچون قدغن ایدیان نامشروع بر مکان.

تماشا - ایچنده پولمیوت وار دیبه تقی حاجی خلیل اوغلنک ارمنی سالداتلری طرفندن داغیدیلان یال قوتولارینک منظرهسی.

تورپ - ارمنی ایویندن دوتولان ۱۱ داته تفنک و پاترونلر که چوق آجی لغه سب اولموشدر. تهباشی - ایروانده الک آباد بر محله که گیجه سی گوندوزدن ایشقدر (باشاسون اوپراوا)

ج

جاناوار - ملت ایچون جالشان، حق سوز دیهن و تملق یلمیهن بو صورتده گورونه.

جوان - ایگی طیانهجه بر حنجر باغلیوب، لوطیق مشقنه دوشوب و پاباغنی یان قویانلر.

جاهل - پولسوز علمی.

جن - موهومسات پرست خالقرگ یاراتدیقلری عجایب المخلوقات که آرواد و اوشاقلری قورقوتماق ایچون برنجی چاره حساب اوانور.

جلای وطن - حق سوز دانشانلرگ جزاسی.

جمدک - ملت یولنده قیلر ایله پول اعانه ایدوب فخر ایدن ارباب همت.

جرجی زیدان - میر محمد کریم آغانک بلنده بر ایگی آی منطق درسی اوقوسا ایدی بویوک بر عالم اولماسا ایدیسه استادنه برابر اولاردی (ترجمه لرینه باقمالی)

جمیعت - غرض میدانی، مصادمه افکاردن بارقه سقالت توره نن مکان بعضاده قازانج یولی اولا یلر.

جنون - جیشدانی نظرده دوتامایوب جمیعت ایچون ایشله بن.

هردن بر اولاجاق ▶ یتیم جوچه ◀

آزادلقمی؟

اسارت می؟!

مایک ۳۱ ده آخشام ساعت ۷ راده لرینده جماعت خادم لردنن ایروان هیئت اجرائیه سی و (ارشاد) اداره سی عضوی محترم اکبر اکبروف جناب لری و برنجه باشقه مسلمانلر ارمنی سالداتلرنگ حریتپرستلق(؟) اوچوندان وحشیانه بر صورتده دو گولدیلر.

ثوت بو دفعه حریت پرست قومشولار گورونمه بن بر رشادت گوستردیلر ایگی نفر بی چاره مسلماتی دوگموکلری حالده اکبروف جناب لری محل حد نیمه گلوب - «قارداش لر شمعی ارمنی مسلمان سوزی اولماسون گرک هامومز قارداش لره سوزلرینی دیر

دیمز (دوق تور که رین) مسلمانلری ووزرگر قشقراراق اکبروفه هجوم ایدوب رحمسز بر صورتده دو مگه باشلارلر، محل حادثه ده اولان مسلمانلردن دخی برنجیسی آرزوق دو گولدیلر برنجه زوس سالداتلری و میلس مداخله سی ایله زور کوح ایله بی چاره اکبروفی بی هوش بر حالده فایتونه قویوب هیئت اجرائیه یه توتورمک ممکن اولدی، اوراده ایسه ینده اولکی ارمنی «آرخابن» اولون بزلار می تدیر لر اتخاذ ایدرز» کبی بوش سوزلر ایله مسلمانلره نسکینلق ویریلدی.

ثوت تسکینلق ویریلدی دیسه لیکه ارمنی سالداتلرنگ وظیفه سی وحشیانه بر صورتده مسلمانلری دوگلوب تحقیر ایتمک و اجرائیه قومیه سی عضولرینگه وظیفه لری مسلمانلری آلداجاق بر طورده تدیر وعده لری

ایله تسکین و برکت ایش! بولوارده گوجهده بازارده هر گون هر ساعت یوزلرجه مسلمانلر ارمنی سالناتلری طرفدن تحقیر اولنورلر. گجهلر ساعت ۸ ده ییله بولوارده بر قورده اولسون باباقلی مسلمان قابولمایور حتی تیاتروییه کیتکه ییله بر چوقلری جرئت ایله ییلمه یوزلر، سببی ایسه هر حالده تحقیر اولنوب دو گولمکدر. آزاده نغسی؟

اسارتی؟

توت لایله قورقولی بر اسارتدر.

کیمه رجوع ایشملی؟ و کیمدن علاج ایشملی!؟

اگر واقعا هیچ بر طرفدن امداد اولمایوب یوقلر نوسزلقلرک قاضی آلتیماجقه اوزمان بزله کتد یزری مدافعه ایشکدن عاجز دتیز. بزلی بوقدر حقارتلر و حقسزلکلره قارشو دلیاندران ققط حریت برستلق و آزادلق سبومگمزدر و الا بوقدر حدسبز حاسز ظالمانه حرکتله هیچ بر کس دوام ایله ییلمز به هر حال زاقاقازی قومیتسی ابروانده اجرا اولنان بویله حاسبز حقسزلکلرک و خم تیجهلر یی نظره آلاق لازمی تدابیر ایشکله یوقا انجام ویرمیدر.

۴۰۴

مدیر و محرری | علی حاجی زین العابدین زاده رحیموف | ناشری حسن میرزا زاده علیوف

حریت

هفتهده ایکی دفعه چقان لی، سیاسی، ادبی و علمی مجموعهدر ایلیکی - ۷ منات آتی آیلنی - ۴ منات عنوانی
سمرقند، حریت غزیتسی ادارهسی

توران

هفتهده ایکی دفعه چقان لی، سیاسی، اجتماعی غزیتدر ایلیکی - ۷ منات آتی آیلنی - ۴ منات عنوانی
تاشکند قاوفمان کوچمسی نمره ۹ توران ادارهسی

بدرة الاطفال

مصنفي میرزا عباس محمد زاده (فارس) اوچونجی دفعه طبع اولناراق، موقع فروشه قویولدی، ۱ منات ۲۰ قپک

حدایق الصبیان

مصنفي میرزا عباس محمد زاده (فارس) قیمتی ۱ منات ۴۰ قپک

کلك سسته

فارسجه تعلیم کتابی مصنفي عباس محمد زاده (فارس) قیمتی ۸۰ قپک

خول اموز

فارسجه ییلنارک روسجه او گرنهسی ایچون یگی چاپدان چقدی مصنفي جبار محمد زاده قیمتی ۱ منات ۶۰ قپک

ایکی سہ دن زیادہ نشر او نمایان سیو کلی

ملا نصر الدین

مجموعہ سی یخندان نشر او نماغہ باشلادی

۱۹۱۷ ایل ایچون آہونہ قیمی :

ایلیکی --- (۵۲ نسخہ) اون منات

آلتی آیلغی --- (۲۶ —) بش منات

اوج آیلغی --- (۱۳ —) ۲ منات یاریم

آدریس : تفلیس « ملا نصر الدین » ادارہ سی

Тифлисъ редакція журнала — Молла Насреддинъ >

باش مخور و مدیری حلیق محمد قلی زاده

